

27.10.2015

OPETUSLAUTAKUNTA
ESITYSLISTA
11 - 2015

KOKOUSHUTSU

Kokousaika **27.10.2015 klo 16.00**
Kokouspaikka **Siltavuorenpenget 5 a, tila K218**
Käsitellään **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Opetuslautakunta

27.10.2015

Asia

Sivu

OPETUSTOIMEN JOHTAJA

1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano	2
3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen	3
4	Kaupungin viranomaisen päätösten seuraaminen	4
5	Ilmoitusasiat	5
6	Opetuslautakunnan lausunto koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskevan toimivallan siirtämisestä opetuslautakunnalle	6
7	Oman äidinkielen, kotikielen ja ylläpitokielen opetuksen järjestämisen periaatteet	12
8	Opetusviraston ruokapalvelujen kilpailuttamisen laajentaminen	15
9	Hankintaoikaisu koskien opetusviraston hallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä ruotsinkielisen päivähoidon henkilöstön työnohjauksen hankintaa ajalle 1.10.2015 – 30.9.2017	23

PERUSOPETUSLINJA

1	Kalasataman alueen peruskoulun perustaminen	26
2	Palveluverkon kehittäminen Kalasataman alueella	29

27.10.2015

OTJ/1

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla opetuslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Marja Nymanin ja varatarkastajaksi jäsen Juha Leonin.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.10.2015

OTJ/2

2

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.10.2015

OTJ/3

3

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää, ettei se ota seuraavien viranomaisten 12.–23.10.2015 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
Kehittämisjohtaja
Nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjan linjanjohtaja
Perusopetuslinjan linjanjohtaja
Ruotsinkielisen päivähoito- ja koulutuslinjan linjanjohtaja

viikot 42 ja 43

Esittelijän perustelut

Kysymyksessä olevien päätösten otsikkotasoinen listaus jaetaan kokouksessa pöydälle ja päätökset ovat kokouksessa pöytäkirjanpitäjällä nähtävissä. Jaostojen pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset julkaistaan opetusviraston www-sivuilla:

<http://www.hel.fi/www/ojev/fi/paatoksenteko/opetuslautakunta/>

<http://www.hel.fi/www/ojev/fi/paatoksenteko/viranhaltijapaatokset/>

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.10.2015

OTJ/4

4

Kaupungin viranomaisen päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää, ettei se ota seuraavan viranomaisen 12.–23.10.2015 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Opetustoimen johtaja viikko 42

Esittelijän perustelut

Kysymyksessä olevien päätösten otsikkotasoinen listaus jaetaan kokouksessa pöydälle ja päätökset ovat kokouksessa pöytäkirjanpitäjällä nähtävissä. Viranhaltijapäätökset julkaistaan opetusviraston www-sivuilla:

<http://www.hel.fi/www/ohev/fi/paatoksenteko/viranhaltijapaatokset/>

Esittelijä

opetustoimen johtajan sijainen
Pia Setälä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

5

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 7.10.2015 (§ 255) hyväksyä 1.6.2015 päivätyn Alppilan lukion perusparannusta ja uudisosaa koskevan hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 8 757 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 23,2 miljoonaa euroa syyskuun 2014 kustannustasossa.

Kaupunginhallitus päätti 28.9.2015 (§ 919) merkitä tiedoksi vuoden 2016 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2016–2018 taloussuunnitelmaehdotuksen muuttuneen käsittelyjärjestyksen.

Kaupunginhallitus päätti 5.10.2015 (§ 949) merkitä tiedoksi Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman ja kehottaa kaupungin virastoja ja laitoksia ottamaan ohjelman huomioon toiminnassaan talousarvioidensa määrittelemissä rajoissa.

Vielä kaupunginhallitus päätti, että pääväylien varrella olevien koulujen ja leikkipuistojen sekä muiden keskusta-alueen vilkkaasti liikennöityjen katujen varrella sijaitsevien koulujen ja leikkipuistojen kanssa toteutetaan liikenneturvallisuuskampanja. Kampanja toteutetaan yhdessä opetusviraston ja koulujen kanssa. Kampanjan yhteydessä koulut ja leikkipuistot tehdään paremmin huomattaviksi kaduilla liikennöivien näkökulmasta. Osana kampanjaa kuullaan koulujen ja leikkipuistojen omia näkemyksiä turvallisuuden parantamistarpeista.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

6

Opetuslautakunnan lausunto koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskevan toimivallan siirtämisestä opetuslautakunnalle

HEL 2015-006340 T 00 01 00

Lausuntoehdotus

Opetuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta kannattaa kaupunginhallituksen kaupunginvaltuustolle laatimaa esitystä, jonka mukaan koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskeva toimivalta siirretään opetuslautakunnalle. Opetuslautakunta kannattaa myös oppilaitos-käsitteen korjaamista "kouluksi ja oppilaitokseksi" esityksen mukaisesti.

Päätösprosessi

Opetuslautakunta toteaa, että nykyinen palveluverkkoa koskeva päätösprosessi on raskas kuntalaisille, päätöksentekijöille ja opetusvirastolle, sillä samoja asioita käsitellään monta kertaa eri päätöselimissä. Keskimääräinen käsittelyaika on noin vuosi. Lisäksi palveluverkkoratkaisuissa päätetään yleensä myös opetuslautakunnan ja sen jaoston päätettävissä olevista asioista kuten koulutiloista ja oppilaaksiottoalueista. Palveluverkkoratkaisuja koskevan toimivallan siirtäminen opetuslautakunnalle keventää hallinnollista menettelyä. Opetuslautakunta on perehtynyt hyvin opetusviraston palveluverkon kehittämiseen.

Opetuslautakunta korostaa, että varsinkin koulutulokkaiden huoltajat toivovat selkeätä tietoa lapsen koulupaikasta jo esikouluvaiheessa. Selkeyttämällä ja lyhentämällä prosessia voidaan vähentää epävarmuutta perheen lasten koulupoluista ja niiden jatkumisesta. Päätöksenteon joutuisuus auttaa myös palveluverkkoratkaisuista mahdollisesti seuraavien tilamuutosten nopeutumiseen (rakennustoimenpiteiden suunnittelu ja toteutus).

Talousarvion toteuttamisen kannalta on ongelmallista, että palveluverkkopäätökset tehdään kaupunginvaltuustossa, vaikka opetuslautakunta vastaa opetustoimen talousarviosta. Opetustoimen määrärahoista lähes kolmannes kuluu kiinteistömenoihin. Palveluverkkopäätöksillä on siksi merkittävä vaikutus opetustoimen talousarvion toteutumiseen ja määrärahojen käyttöön. Kokonaismäärärahojen kohdentaminen on tehokkaampaa ja

tarkoituksenmukaisempaa, kun palveluverkkopäätökset tekee kokonaismäärärahoista vastuussa oleva opetuslautakunta kaupunginvaltuuston ja -hallituksen linjaamien periaatteiden mukaisesti.

Päätösprosessi muissa Helsingin kaupungin hallintokunnissa ja muissa kunnissa

Koulun tai oppilaitoksen perustaminen tai lakkauttaminen on ainoa palveluverkkoasia, joka käsitellään valtuustossa. Tämä poikkeaa kaupungin yleisestä käytännöstä. Terveyskeskusten, kirjastojen ja nuorisotalojen palveluverkot päätetään lautakunnissa. Käyntikerrat edellä mainituissa paikoissa ovat suuret. Nuorisotalot ovat päivittäisessä käytössä kuten koulutkin. Kirjastojen käyntikerrat ovat yli 6,5 miljoonaa käyntiä vuodessa. Samanlainen prosessi muiden hallintokuntien kanssa luo hyvät edellytykset hallintokuntien yhteiselle suunnittelulle. Tämä tehostaa päätöksentekoa ja parantaa palveluja.

Suurissa kaupungeissa kuten Espoossa opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta sekä svenska rum -lautakunta päättävät peruskoulun ja lukion perustamisesta ja lakkauttamisesta. Vantaan kaupungilla toimivalta koulujen ja oppilaitosten perustamisesta ja lakkauttamisesta kuuluu opetuslautakunnalle. Tampereen kaupungilla lasten ja nuorten palvelujen lautakunta sekä osaamis- ja elinkeinolautakunta päättävät koulujen ja oppilaitosten perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Osallisuus, vaikutusmahdollisuudet ja kuuleminen

Kuntalaisten osallisuus on yksi osa palveluverkon suunnittelua ja päätösvaiheita. Palveluverkon kehittämistarpeista keskustellaan koulujen ja oppilaitosten, muiden hallintokuntien ja kuntalaisten sekä päättäjien kanssa eri yhteyksissä valmisteluvaiheessa. Opetusvirasto on kehittänyt palveluverkon valmisteluprosessia sekä parantanut kuntalaisten vuorovaikutusmahdollisuuksia. Palveluverkkotarkastelussa kaikilla alueilla järjestetään avoimet asukastilaisuudet. Ennen tilaisuuksia asukkailta kerätään palautetta kaupungin Kerrokantasi -palvelussa. Palautetta kerätään Kerrokantasi -palvelussa myös asukastilaisuuksien jälkeen, kun opetusviraston esitykset palveluverkon tarkistamisesta eri alueilla ovat valmistuneet.

Vuosaaren sekä Meilahden ja Pikku Huopalahden alueilla on pidetty idearihi, joissa on valmisteltu erilaisia vaihtoehtoja palveluverkon tarkistamiseksi yhdessä koulujen johtokuntien ja henkilöstön kanssa. Vuosaaren alueen palveluverkkotarkastelun eri vaihtoehdot ovat esillä viiden päivän ajan Vuotalossa. Paikalla on rehtoreita ja opetusviraston asiantuntijoita vastaamassa asukkaiden kysymyksiin ja keräämässä palautetta.

27.10.2015

Muuttuva koulu -projektissa etsitään muotoilun menetelmin uusia toimintatapoja palveluverkon kehittämiseen. Tavoitteena on luoda palveluverkkoprosessista osallistavampi palvelumuotoilun avulla. Opetuslautakunta edellyttää, että opetusvirasto jatkaa palveluverkkoprosessin kehittämistä läpinäkyvämmäksi ja osallistavammaksi lisäämällä asukkaiden ja vanhempien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia palveluverkon suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa.

Kuntalaisille kuuluu kuntalain ja hallintolain mukainen vaikutusmahdollisuus palveluverkkoprosessissa. Johtokuntia, oppilaita ja opiskelijoita kuullaan ennen päätöksentekoa. Johtokunnissa on myös vanhempien edustus, mikä edistää lähidemokratian toteutumista. Kaikki kuulemiset pidetään nykyisin ja myös jatkossa ennen opetuslautakuntaan viemistä riippumatta siitä, missä varsinainen päätös tehdään. Prosessin myöhemmässä vaiheessa ei ole enää kuulemisia.

Kysely ja lausunto

Opetusvirasto toteutti sähköisen kyselyn palveluverkon päätöksenteon kehittämisestä. Johtokuntien jäseniltä ja oppilaskuntien puheenjohtajilta kysyttiin koulujen yhdistymistä ja lakkauttamista koskevan päätöksenteon siirtämistä kaupunginvaltuustolta opetuslautakunnalle. Kysely tehtiin syyskuussa. Kysely lähetettiin suomenkielisten ja ruotsinkielisten koulujen rehtoreille, jotka toimittivat kyselyn eteenpäin johtokuntien jäsenille ja oppilaskuntien puheenjohtajille (N 1046). Kyselyyn vastasi 144 henkilöä.

Vastaajista yli kolmannes suhtautuu myönteisesti esitettyyn ehdotukseen koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskevan toimivallan siirtämisestä opetuslautakunnalle. Kielteisesti esitettyyn ehdotukseen suhtautuu vastaajista alle viidesosa. Puolet vastaajista ei ota kantaa asiaan.

Myönteisesti toimivallan lautakunnalle siirtämiseen suhtautuneet perustelivat kantaansa palveluverkkoprosessin nopeutumisella ja byrokratian vähenemisellä. Myönteisenä asiana pidettiin huoltajien osallistumismahdollisuuksien lisääntymistä palveluverkkoprosessin aikana. Vastauksissa korostui opetuslautakunnan jäsenten asiantuntemus palveluverkkoratkaisuja koskevista asioista.

Muutosesitykseen kielteisesti suhtautuneet toivat esiin huolen asianosaisten (huoltajat, koulujen johtokunnat, opettajat) mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja osallistua palveluverkkoprosessiin. Uhkana koetaan, että toimivallan siirtäminen opetuslautakunnalle saattaisi johtaa liian nopeaan päätöksentekoon.

Ehdollisesti vastanneet tai ne, jotka eivät ottaneet selkeää kantaa toimivallan siirtämisestä opetuslautakunnalle, pitävät kuitenkin päätöksenteon keventämistä, yhtenäistä toimintamallia ja asukkaiden osallistamista palveluverkkomuutosprosessiin myönteisenä asiana.

Opetusvirasto pyysi Helsingin vanhempainyhdistysten alueyhdistykseltä (Helvary ry) lausunnon koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskevan toimivallan siirtämisestä. Helvary ry toteaa lausunnossaan, että ehdotettu päätöksentekomalli kaventaa selkeästi kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja demokraattista päätöksentekoa. Helvary ry:n mielestä osallistamisen tulee olla aitoa, avointa ja laaja-alaista. Päätöksenteon nopeutuminen on hyvä ja kannatettava tavoite, mutta se ei saa tapahtua demokratian kustannuksella. Niin arvioinnin laaja-alaisuuden, kunnan kokonaisedun kuin kuntalaistenkin edun mukaista on, että vaikutuksia arvioidaan useammassa elimessä. Myös muutoksen ajoitus on Helvary ry:n mukaan huono, sillä palveluverkon kehittämisprosessia tulee ensin syventää huomattavasti, jonka jälkeen päätöksenteon nopeuttamista voidaan arvioida uudelleen. Helvary ry on myös huolissaan siitä, että nopeutetussa päätöksentekoprosessissa ehtisivät reagoimaan vain valmiuksiltaan vahvat ja osaavat.

Opetuslautakunta toteaa yhteenvetona, että valtaosa kyselyyn vastanneista toimivaltakysymykseen kantaa ottaneista puolsi toimivallan siirtämistä opetuslautakunnalle. Helvary ry ei kannattanut toimivallan siirtämistä. Kaikki kyselyyn vastanneet sekä Helvary ry olivat samaa mieltä siitä, että prosessia tulee nopeuttaa. Epäilyjä kohdistui osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksiin.

Opetuslautakunta toteaa, että palveluverkkoprosessia on uudistettu lisäämällä ja monipuolistamalla kuntalaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia. Tavoitteena on löytää hyvä ratkaisu palveluverkon kehittämiselle yhdessä asukkaiden, koulujen henkilöstön, oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa. Käytössä on useita erilaisia osallistamisen keinoja. Osallistamiseen käytetään riittävästi aikaa.

Palveluverkon valmistelu alkaa keskustelulla henkilöstön ja johtokuntien kanssa. Erilaisia vaihtoehtoisia ehdotuksia palveluverkon kehittämiseksi työstetään ideariihessä johtokuntien, henkilöstön ja oppilaskuntien edustajien kanssa. Asukkailta kerätään palautetta kaupungin Kerrokantasi-palvelussa. Asukkaille järjestetään kaikille avoimia asukastilaisuuksia. Palveluverkkotarkastelua voidaan esitellä myös alueen muissa tilaisuuksissa, joissa on mukana asian valmistelijoita ja alueen koulujen rehtoreita. Kun opetusviraston esitykset palveluverkon tarkistamisesta ovat valmistuneet, kerätään

vielä palautetta Kerrokantasi-palvelussa. Tarvittaessa palautetta voidaan kerätä useammassa vaiheessa ja palveluverkon tarkasteluprosessin aikataulua voidaan tarkistaa.

Kun opetuslautakunnalle esitetään koulujen lakkauttamisia tai perustamisia, kuvataan esityslistassa osallistamisen tavat ja tulokset. Myös palveluverkkoratkaisujen lapsivaikutukset arvioidaan ja vaikutusarvio tulee osaksi esittelyä.

Lopuksi

Opetuslautakunta toteaa lisäksi, että valtuuston tehtävänä on edelleen päättää investointien suurista linjoista. Valtuusto päättää talousarvion osana palvelurakennusten 10 vuoden talonrakennusohjelmasta sekä hyväksyy yksittäisten rakennushankkeiden osalta erikseen yli 10 miljoonan euron hankesuunnitelmat enimmäishintoineen.

Kaupunginhallituksen 30.3.2015 linjaamien opetustoimen palveluverkon kehittämisen tavoitteiden lisäksi opetuslautakunta noudattaa kaupungin strategisia painopisteitä, joissa palveluverkon tehokkuutta ja taloudellisuutta on korostettu. Opetusvirasto raportoi vuosittaisessa toimintakertomuksessaan keskeiset palveluverkkomuutokset.

Esittelijän perustelut

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa luonnoksesta kaupunginhallituksen esitykseksi kaupunginvaltuustolle koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskevan toimivallan siirtämisestä opetuslautakunnalle.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pia Setälä, kehittämisjohtaja, puhelin: 310 86774
pia.setala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luonnos esityksestä siirtää koulun ja oppilaitoksen perustamista ja lakkauttamista koskeva toimivalta opetuslautakunnalle
- 2 Kysely palveluverkon päätöksenteon kehittämisestä peruskoulujen johtokuntien jäsenille ja oppilaskuntien puheenjohtajille
- 3 Yhteenveto palveluverkon päätöksenteon kehittämistä opetustoimessa koskevasta kyselystä
- 4 HELVARY ry:n lausunto 19.10.2015

Oheismateriaali

27.10.2015

OTJ/6

-
1	Kaupunginhallituksen voimassa oleva johtosääntö
2	Opetustoimen voimassa oleva johtosääntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

7

Oman äidinkielen, kotikielen ja ylläpitokielen opetuksen järjestämisen periaatteet

HEL 2015-010292 T 12 00 01

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää seuraavista oman äidinkielen, kotikielen ja ylläpitokielen järjestämisen periaatteiden tarkennuksista 1.11.2015 alkaen:

- Helsingin kaupungin peruskoulujen opetusryhmiin voidaan ottaa myös Helsingin normaalilyseon ja Viikin normaalinkoulun oppilaita, mikäli ao. kielen opetusryhmä on muodostunut Helsingin kaupungin peruskoulujen omista tai sopimuskoulujen oppilaista ja ao. kielessä ei muodostu valtionavun edellyttämää neljän oppilaan ryhmää Helsingin yliopiston normaalikouluihin.
- aloittavan opetusryhmän koko on pääsääntöisesti 8-12 oppilasta. Perustelluista syistä ryhmä voidaan käynnistää myös kuudella (6) oppilaalla. Täysin uuden kielen opetus voidaan käynnistää neljällä oppilaalla.

Esittelijän perustelut

Maahanmuuttajaoppilaiden oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta, jota opetuksen järjestäjä voi tarjota vieraskielisten oppilaiden oman äidinkielen, saamen ja romanikielen sekä ulkomailta muuttaneiden suomen- tai ruotsinkielisten oppilaiden ja opiskelijoiden ulkomailla hankkiman kielitaidon ylläpitämiseksi. Opetukseen myönnetään ylimääräistä valtionavustusta opetusministeriön vieraskielisten sekä saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden täydentävään opetukseen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista antaman asetuksen (1777/2009) perusteella. Opetukseen myönnetään valtionavustusta enintään 2 viikkotunnista, jokaista neljän oppilaan laskennallista ryhmää kohden. Opetustunnin laskennallisena kustannuksena pidetään 25 euroa. Valtionavustusta myönnetään valtion talousarviossa olevan määrärahan mukaan, kuitenkin enintään 86 % hyväksyttäviin laskennallisiin kustannuksiin.

Oman äidinkielen opetus ei ole perusopetuslain 11 §:ssä tarkoitettua opetusta, vaan se on perusopetusta täydentävää opetusta ja näin ollen on siihen osallistuminen oppilaalle vapaaehtoista. Opetuslautakunta on päättänyt oman äidinkielen, kotikielen ja ylläpitokielen järjestämisen

periaatteista 16.10.2007 § 258. Päätöksen mukaan opetusta järjestetään seuraavien periaatteiden mukaan (liite1):

- Maahanmuuttajaoppilaan oman äidinkielen opetusta annetaan kaksi (2) tuntia viikossa. Opetus järjestetään pääsääntöisesti koulupäivien ulkopuolella tai iltaopetuksena. Erityisistä pedagogisista tai opetusjärjestyksellisistä syistä voidaan opetusryhmälle myöntää 0,5–1 tuntia lisäresurssia oman äidinkielen opetukseen käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.
- Opetusryhmän koko on 8–12 oppilasta. Täysin uuden kielen opetus voidaan tarvittaessa kuitenkin käynnistää, jos neljän oppilaan huoltajaa sitä pyytää.
- Päätökset opetusryhmien muodostamisesta tekee lukuvuosittain käytettävissä olevan resurssin puitteissa perusopetuslinjan opetuspäällikkö ja ruotsinkielisen koulutuslinjan ryhmien osalta ruotsinkielisen koulutuslinjan opetuspäällikkö.
- Opetusta järjestetään kaupungin omien koulujen ja sopimuskoulujen helsinkiläisille oppilaille. Pääkaupunkiseudulla asuvia oppilaita voidaan ottaa Helsingin järjestämiin opetusryhmiin, mikäli ao. kielen opetusryhmä on muodostunut Helsingissä asuvista omien koulujen tai sopimuskoulujen oppilaista ja ao. kieltä ei järjestetä ao. oppilaan omassa asuinkunnassa. Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaille järjestetään tarvittaessa omia ryhmiä.

Helsingissä oma äidinkielen opetusta on järjestetty lukuvuosittain reilussa 40 eri kielessä oppilaille, joiden äidinkieli tai kotona puhuttu kieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Opetukseen voivat osallistua myös ulkomailta muuttaneet suomen- tai ruotsinkieliset oppilaat ja opiskelijat ulkomailla hankkimansa kielitaidon ylläpitämiseksi. Lukuvuonna 2015–2016 oman äidinkielen opetukseen osallistuu 3591 oppilasta suomenkielisistä peruskouluista ja 179 oppilasta ruotsinkielisistä peruskouluista. Opetusryhmät on muodostettu opetuslautakunnan päätöksen mukaan siten, että uuden ryhmä perustaminen jo olemassa olevaan kieleen on edellyttänyt vähintään kahdeksaa oppilasta. Alarajaa esitetään nyt muutettavaksi siten, että perustellusta syytä ryhmän voisi käynnistää jo kuudella oppilaalla. Tällaisia syitä ovat esim. erityisen tuen oppilaiden määrä ryhmässä, maantieteelliset etäisyydet erityisesti pienillä oppilailla.

Opetuslautakunnan 16.10.2007 tekemän päätöksen perusteella Helsingin kaupungin oman äidinkielen opetusjärjestelyjen ulkopuolelle ovat jääneet valtion ylläpitämät koulut sekä sellaiset yksityiset koulut, joilla ei ole sopimusta Helsingin kaupungin kanssa. Tähän esitetään muutosta siten, että Helsingin normaalilyseon ja Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulun oppilaat voivat osallistua Helsingin kaupungin peruskoulujen järjestämään opetukseen, mikäli ao. kielen opetusryhmä

on muodostunut Helsingin kaupungin peruskoulujen omista tai sopimuskoulujen oppilaista ja ao. kielessä ei muodostu valtionavun edellyttämää neljän oppilaan ryhmää näihin Helsingin yliopiston normaalikouluihin. Molemmat normaalikoulut toimivat alueen oppilaiden lähikouluna ja oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta on perusteltua laajentaa opetuksen järjestämistä koskemaan myös ao. koulun oppilaita. Muut valtion ja yksityisen opetuksen järjestäjien koulut eivät toimi lähikouluina, vaan oppilaat hakeutuvat niihin Helsingin lisäksi myös muista kunnista.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Sari Ahola, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
sari.ahola(a)hel.fi
Niclas Rönnholm, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi
Camilla Zakowski, suunnittelija, puhelin: 310 44802
camilla.zakowski(a)hel.fi

Liitteet

1 Olk 16.10.2007 oman äidinkielen opetus päätös

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, opetuslautakunta

8

Opetusviraston ruokapalvelujen kilpailuttamisen laajentaminen

HEL 2015-011284 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää, että opetusviraston ruokapalvelujen kilpailutusta laajennetaan niin, että kilpailulle avattavien opetusviraston toimipisteiden kokonaismäärä vuonna 2020 on korkeintaan 28,8 prosenttia opetusviraston hallinnollisten koulujen, lukioden, Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston sekä niiden toimipisteiden kokonaismäärästä laskettuna. Kilpailutettavat kohteet määräytyvät alueellisen mallin mukaisesti liitteessä 1 esitettävällä tavalla kuitenkin niin, että opetuslautakunta oikeuttaa opetusviraston valitsemaan lopulliset kohteet alueellisesti kilpailutushetken tilanteen mukaan vuosina 2018 ja 2019 niin, että kilpailulle avattavien kohteiden oppilas-, opiskelija- ja lapsimäärä on korkeintaan 29,7 prosenttia vuoden 2020 kokonaismäärästä laskettuna.

Esittelijän perustelut

Kilpailuttamisen taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti 25.5.2005 oikeuttaa opetuslautakunnan kilpailuttamaan siivous- ja ruokapalvelut noin kahdeksasosassa kouluista ja oppilaitoksista. Kahdeksasosaan valitut kohteet edustivat hallinnollisten koulujen, lukioden ja oppilaitosten sekä niiden toimipisteiden kokonaismäärää vuoden 2005 kouluverkosta. Kilpailulle avattuja hallinnollisia kouluja, lukiota ja oppilaitoksia oli 19, toimipisteitä yhteensä 20. Toimipisteet sijaitsevat läntisellä alueella. Opetuslautakunta teki asiassa päätöksen 30.8.2005.

Nykyisin kilpailutettuja hallinnollisia kouluja, lukioita ja oppilaitoksia on 23, toimipisteitä yhteensä 22. Muutokset vuoteen 2005 verrattuna johtuvat kouluverkkomuutoksista sekä siitä, että opetusviraston käyttöön osoitetuissa uusissa kiinteistöissä on ollut ulkopuolinen palveluntuottaja ja voimassa olevat palvelusopimukset ennen opetusviraston toiminnan käynnistymistä. Tällä hetkellä hallinnollisia kouluja, oppilaitoksia ja lukioita sekä niiden toimipisteitä on 177 ja ruotsinkielisiä päiväkoteja 32, yhteensä 209.

Kilpailutetut palvelut ovat toteutuneet sopimuskausien aikana palvelukuvausten ja sopimusten mukaisesti. Opetusvirasto on kaupunginvaltuuston ja opetuslautakunnan päätösten mukaisesti seurannut kilpailutuksen vaikutuksia palvelujen laatuun ja hintaan.

Opetusvirasto on todennut opetuslautakunnalle antamissaan selvityksissä, että palvelujen toiminnallinen ja tekninen laatu ovat kehittyneet. Kilpailutuksen tuloksena opetusviraston kaikissa koulu- ja opiskelijaruokapalveluissa on ollut syyslukukaudesta 2007 alkaen ja ruokailijan vapaasti otettavissa kaksi pääruokavaihtoehtoa. Myös salaattipöydän valikoimat ovat monipuolistuneet ja salaatit sekä raasteet tarjoillaan nykyisin pääosin komponentteina. Muutokset koskevat ilman ateriahintojen korotusta myös niitä kaupungin sisäisen palveluntuottajan ruokapalveluita, joita ei ole kilpailutettu.

Vuonna 2015 Palmia – liikelaitoksen Stadin ammattiopiston sisäiset ateriahinnat ovat 4,18 euroa. Kilpailutettujen toimipisteiden vastaavat ateriahinnat ovat 4,09 euroa, 3,59 euroa, 3,16 euroa ja 3,06 euroa. Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston kaikkien toimipisteiden ateriat laskutetaan syötyjen aterioiden mukaan.

Ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen

Kaupunginvaltuusto päätti 8.10.2014 (§ 322) Palmia-liikelaitoksen toiminta- ja hallintomallien järjestämisestä tehdyssä päätöksessä kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaan mm.

- kehottaa opetuslautakuntaa lisäämään kilpailuttamisen määrää viiden vuoden kuluessa suunnitellusti ja vaihteittain korkeintaan 30 prosenttiin opetusviraston tarvitsemista ruokahuoltopalveluista siten, että kilpailutettavat kohteet valitaan tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja että kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön.

Täytäntöönpanopäätöksessä 20.10.2014 (§ 1053) kaupunginhallitus

- kehottaa opetusvirastoa, sosiaali- ja terveystieteiden virastoa sekä varhaiskasvatusvirastoa laatimaan 31.12.2015 mennessä kaupunginvaltuuston 8.10.2014, § 322 linjaamaan viiden vuoden kuluessa toteutettavaan ruokahuoltopalvelujen lisäämiseen liittyvät useampivuotiset ja asteittain laajenevat suunnitelmat, joissa muun muassa määritellään siirtymäkauden aikana kunakin vuonna kilpailutettavat toimipisteet, sekä kehottaa opetusvirastoa, sosiaali- ja terveystieteiden virastoa ja varhaiskasvatusvirastoa toteuttamaan kilpailutuksen lisäämisen laadittujen suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti opetuslautakunnan tulee 31.12.2015 mennessä päättää opetusviraston ruokapalvelujen kilpailutussuunnitelmasta sisältäen kilpailutukselle

avattavat toimipisteet, niiden prosenttiosuuden opetusviraston tarvitsemista ruokahuoltopalveluista ja kilpailutusaikataulun.

Oppilasmäärän kehittyminen vuosina 2015 - 2020

Opetusviraston koululaisten, opiskelijoiden ja lasten määrä kasvaa ennusteiden mukaan vuosien 2015 ja 2020 välillä 12,8 prosenttia. Vuosien 2016 ja 2020 välillä kasvu on ilman Prinsessantien toimipisteen opiskelijoita 9,8 prosenttia. Viimeksi mainituissa luvuissa ei ole mukana Prinsessantien opiskelijoita, koska toimipisteen ruokapalvelut tuotetaan oppilastyönä. Vuonna 2020 ennusteiden mukaan oppilas-, opiskelija- ja lapsimäärä on ilman Prinsessantien opiskelijoita 64 192. Tästä määrästä 30 prosenttia on 19 258. Opetusviraston päiväkotilasten osuus on noin 3,3 prosenttia Helsingin kaupungin opetusviraston koululaisten, opiskelijoiden ja päiväkotikäisten lasten kokonaismäärästä. Luvut sisältävät ruotsinkielisten päiväkotien esikoululaiset.

Esittelijä esittää, että kilpailutettavien hallinnollisten koulujen, lukioden, Stadin ammattiopiston, Stadin aikuisopiston ja päiväkotien toimipisteiden kokonaismäärä on korkeintaan 28,8 prosenttia niiden kokonaismäärästä (177). Aikaisemmin kilpailutettuja hallinnollisia toimipisteitä on 23 ja uusia kilpailutukselle avattavia hallinnollisia toimipisteitä on 28, yhteensä 51 (luvussa on mukana 3 päiväkotia).

Edellä mainittujen kilpailulle avattaviksi esitettyjen toimipisteiden määrä on laskettu vuoden 2005 tapaan opetusviraston hallinnollisten koulujen, lukioden ja niiden toimipisteiden kokonaismäärästä sekä Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston toimipisteiden kokonaismäärästä (28,8 prosenttia 177:stä on 51 toimipistettä, 51 toimipistettä 209:stä on 24,4 prosenttia).

Kilpailulle avattaviksi esitettävissä toimipisteissä on vuonna 2015 koululaisia, opiskelijoita ja päiväkotilapsia yhteensä 11 235. Aikaisemmin kilpailutetuissa kohteissa heitä on 7 861, yhteensä 19 096. Määrä on 29,7 prosenttia vuoden 2020 oppilas-, opiskelija- ja lapsimäärästä laskettuna. Laskelmat on tehty ilman Prinsessantien opiskelijoita. Ennusteen mukaan Prinsessantiella on 960 opiskelijaa vuonna 2020.

Koulu- ja päiväkotiverkossa sekä koulujen, lukioden, oppilaitosten ja päiväkotien ruokailijamäärissä tapahtuu todennäköisesti muutoksia ennen vuotta 2020. Esittelijä esittää, että opetuslautakunta oikeuttaa opetusviraston valitsemaan lopulliset kilpailutettavat kohteet aluemallin periaatteiden mukaisesti ennen varsinaista kilpailutusta (2018 ja 2019) siten, että kilpailulle avattavien kohteiden oppilas-, opiskelija- ja lapsimäärä on korkeintaan 29,7 prosenttia vuoden 2020

kokonaismäärästä laskettuna ja, että kilpailulle avattavien kohteiden määrä on korkeintaan 28,8 prosenttia opetusviraston vuoden 2020 koulu-, lukio-, oppilaitos- ja päiväkotiverkosta laskettuna (hallinnolliset yksiköt sekä niiden toimipisteet yhteensä).

Kilpailuttamisen laajentamista varten opetusvirasto valmisti kaksi vaihtoehtoista mallia (A ja B).

Kilpailulle avattavien kohteiden valinta opetusviraston ruokapalveluissa aluemallin (A) mukaan

Opetusvirasto on kaupunginhallituksen päätöksen 20.10.2014 (§ 1053) mukaisesti solminut Helsingin kaupungin Palvelut Oy:n kanssa määräaikaista sopimusta palveluyhtiön tuottamista siivous- ja käyttäjäpalveluista siten, että opetusvirasto kilpailuttaa yhtiön palvelut määräaikaisten sopimusten päättymisen jälkeen. Opetusviraston koulujen, lukioiden, Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston yhtiön tuottamat siivous- ja käyttäjäpalvelut kilpailutetaan viidessä alueellisessa kilpailutuskorissa vuosien 2017 - 2021 aikana siten, että ensimmäisen korin sopimuskausi alkaa 1.1.2018 ja viimeisen 1.1.2022. Ensimmäisenä kilpailutetaan läntisen alueen siivous- ja käyttäjäpalvelut sekä kaikkien alueiden iltakäytön valvonta.

Koska opetusviraston aikaisemmin kilpailuttamat toimipisteet sijaitsevat läntisellä alueella, ja palveluyhtiön tuottamien palvelujen kilpailuttaminen aloitetaan läntiseltä alueelta, ei opetusviraston ole tarkoituksenmukaista laajentaa ruokapalvelujen kilpailuttamista läntisellä alueella yhtiön siivous- ja käyttäjäpalvelujen ensimmäisen kilpailutuskorin aikataulun mukaisesti (kilpailutusvuosi 2017, palvelujen käynnistyminen 1.1.2018).

Esittelijä esittää opetuslautakunnalle ensisijaisena vaihtoehtona, että ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen toteutetaan alueellisesti ja hallitusti siten, että uudet kilpailutettavat toimipisteet kilpailutetaan palveluyhtiön palvelujen kilpailutuskorien 2 ja 3 aikataulun mukaan vuosina 2018 ja 2019 niin, että vuonna 2018 kilpailutetaan 12 koulun, lukion, Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston ruokapalvelut ja seuraavana vuonna 13 toimipisteen ruokapalvelut, yhteensä 25 toimipistettä. Kilpailutettavat toimipisteet sijaitsevat pääasiassa koillisella alueella ja itä-kaakossa (liite 1). Varhaiskasvatusvirasto esittää varhaiskasvatuslautakunnalle suomenkielisen päivähoidon ruokapalvelujen kilpailutuksen avaamista vuonna 2018 ja 2019 opetusviraston esittämän aikataulun ja kahden ensimmäisen kilpailutusvuoden osalta opetusviraston esittämän aluejaon mukaisesti.

Lisäksi esittelijä esittää kilpailutettavaksi kolmen ruotsinkielisen

päiväkodin ruokapalvelut vuonna 2020 ja 2022 siten, että samassa kiinteistössä sijaitsevat suomenkieliset ja ruotsinkieliset päiväkodit kilpailuttaa varhaiskasvatusvirasto. Ruokapalvelujen kilpailutuksen lisäksi esitetään kilpailutettavaksi kahden päiväkodin yhdistelmätyönä tehtävät ruoka- ja siivouspalvelut. Kyse on päiväkodin yhdistelmätyötehtävästä, jossa palvelunutuottajan työntekijän työnkuvaan kuuluu ruoka- ja siivouspalvelutyöntehtäviä (päiväkoti Blomängen 4 tuntia/siivouspalvelua/päivä ja päiväkotiki Landbo 3,85 tuntia/siivouspalvelua/päivä). Lisäksi esitetään, että Keinutien ala-asteen ja Latokartanon peruskoulun sivupisteiden ruokapalvelun kilpailuttaa varhaiskasvatusvirasto päiväkodin ruokapalvelujen kilpailutuksen yhteydessä, jos näiden toimipisteiden suomenkielisen päivähoiton ruokapalvelut avataan varhaiskasvatuslautakunnan päätöksen mukaan kilpailulle.

Opetusviraston uusien kilpailutettavien toimipisteiden jakaminen useampaan kuin kahteen kilpailutettavaan erään ei ole tarkoituksenmukaista, kun otetaan huomioon aikaisemmin kilpailuttaman volyymin kilpailutusaikataulut ja prosessikustannukset.

Liitteessä 1 on kuvattu esittelijän opetuslautakunnalle esittämät kilpailutukselle avattavat uudet toimipisteet kahdessa kilpailutuserässä. Toimipisteistä voidaan muodostaa alueittain pienempiä kilpailutettavia ryppäitä. Ryppäät mahdollistavat sen, että myös pienet toimijat voivat halutessaan tarjota opetusviraston kilpailuttamia ruokapalveluita. Valittaviksi esitetyt toimipisteet edustavat eri koulutusasteita ja ne ovat erilaisia muun muassa oppilas- ja opiskelijamäärien, tila- ja laiteratkaisujen, kiinteistöjen iän ja taloteknisen kunnon suhteen.

Vaihtoehtoinen malli (B) valita kilpailulle avattavat kohteet

Vaihtoehto alueelliselle mallille (malli A) on, että opetusviraston ruokapalvelujen kilpailutukselle avataan vaiheittain yhtiön siivous- ja käyttäjäpalvelujen kilpailutuskorien 2- 5 yhteydessä kaikkien Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston toimipisteet (malli B). Vaihtoehtoisesti kilpailutus toteutettaisiin kahtena erillisenä kilpailutuseränä vuosina 2018 ja 2019 alueellisen mallin mukaisesti. Edellä mainittujen toimipisteiden lisäksi kilpailutettaisiin opetusviraston ne lukiot, joiden palveluita ei ole kilpailutettu. Erityisesti Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston nykyiset ruokapalvelut ovat lähempänä ammattikorkeakoulujen kuin peruskoulujen palvelu- ja tuotevalikoimia. Vaihtoehtoisessa mallissa liikelaitos keskittyisi koulujen ja päiväkotien ruokapalvelujen tuottamiseen ja niiden tuote- ja palveluvalikoimien kehittämiseen sekä ylläpitoon. Mallissa kohteiden kokonaismäärä on noin 40 – 43 toimipistettä ilman kilpailulle avattaviksi esitettyjä päiväkoteja, päiväkotien kanssa 43 - 46. Malli B on noin 30

prosenttia opetusviraston ruokapalveluista, kun laskennassa käytetään toimipisteiden vuoden 2015 opiskelija- ja lapsimääriä ja niiden määrää verrataan vuoden 2020 kokonaismäärään. Luvut sisältävät aikaisemmin kilpailutetut peruskoulut, lukiot ja Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston toimipisteet. Opetusvirasto voisi tarvittaessa luovuttaa joitakin aikaisemmin kilpailutettuja peruskouluja kaupungin liikelaitokselle vuonna 2019 tai 2020, jotta varmistettaisiin se, että kilpailulle avattava osuus olisi korkeintaan 30 prosenttia vuoden 2020 ruokailijamäärästä laskettuna. Koulu-, lukio-, oppilaitos- ja päiväkotiverkosta laskettuna määrä ei ylitä mallissa B (hallinnolliset yksiköt sekä niiden toimipisteet yhteensä).

Edellä mainittujen toisen asteen toimipisteiden ja lukioden ruokapalvelujen kilpailuttaminen mahdollistaisi luontaisesti myös yhtiön ruokapalvelujen osallistumisen opetusviraston ruokapalvelukilpailutuksiin siivous- ja käyttäjäpalvelujen lisäksi. Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston sekä lukioden ruokapalvelujen kilpailuttamisella näyttäisi olevan aikaisempien kokemusten perusteella myös ateriahintoja alentava vaikutus. Lukioissa laskutusperiaatteen muuttaminen syötyihin aterioihin perustuvaksi on luontevaa toteuttaa kilpailutuksen yhteydessä. Kaikissa ammattioppilaitoksissa on nykyisin käyttöön perustuva aterialaskutus. Mallin B:n toimipisteille ja asiakasryhmille on olemassa toimivat markkinat. Malli on myös selkeä kilpailutettava kokonaisuus, jonka avulla opetusvirasto saavuttaisi todennäköisesti eniten taloudellista hyötyä niin ateriakustannusten kuin kilpailuttamiskustannusten osalta. Malli mahdollistaisi luontaisesti myös Stadin ammattiopiston, Stadin aikuisopiston ja lukioden ruokapalvelujen kehittämisen nykyistä paremmin ammattikorkeakoulujen ruokapalvelujen mukaisiksi.

Yhteistyö hallintokuntien ruokapalvelujen kilpailutussuunnitelmien laadinnan yhteydessä

Opetusvirasto on 30.9.2015 keskustellut kaupunginkanslian edustajien kanssa ruokapalveluita koskevasta kilpailuttamisen laajentamissuunnitelmasta ja vaihtoehtoisista kohteiden valintamalleista (mallit A ja B). Palmia – liikelaitoksen edustajia opetusvirasto kuuli 9.10.2015. Liikelaitoksen antaman vastauksen mukaan kumpikin kohteiden valintamalli on liikelaitoksen näkökulmasta mahdollinen toteutettavaksi.

Opetusviraston ja varhaiskasvatusviraston edustajat ovat neuvotelleet ruokapalvelujen kilpailuttamisen laajentamista koskevista yhteistyömuodoista ja –käytännöistä 17.9.2015. Yhteistyö koskee niin kilpailutukseen esitettäviä alueita ja toimipisteitä kuin itse kilpailuttamisprosessia.

Osapuolet ovat neuvotelleet alustavasti muun muassa, että

- varhaiskasvatusviraston varhaiskasvatuslautakunnalle esittämät kilpailutukselle avattavat päiväkodit sijaitsevat lähellä tai lähietäisyydellä opetusviraston opetuslautakunnalle esittämistä uusista kilpailutukselle avattavista toimipisteistä,
- opetusvirasto kilpailuttaa koulujen yhteydessä olevat päiväkodit,
- varhaiskasvatusvirasto kilpailuttaa päiväkodin yhteydessä olevien koulujen ruokapalvelut ja ne päiväkodit, joissa samassa kiinteistössä on suomenkielinen ja ruotsinkielien päiväkotit.

Helsingin hankintatoiminnassa on kaupungin hankintastrategian mukaisesti käytössä hankintojen keskittämisen ja hajauttamisen yhdistelmä- eli hybridimalli, jossa hankintojen kilpailuttaminen on keskitetty yhteishankintayksiköille sekä suurille hallintokunnille eli virastoille tai liikelaitoksille. Opetusvirastolla on strategisesti merkittävissä, hallintokunnan ydintoimintaa tukevissa tehtävissä käytössään tilaajaosaaminen palvelujen sisällön, laadun ja määrän kuvaamiseen, laadun seurantaan ja palvelujen kilpailuttamiseen. Opetusviraston kilpailutusten laajentaminen on näin ollen lähtökohtaisesti tarkoitus tehdä viraston omana työnä.

Mahdollisesta kilpailuttamisyhteistyöstä hankintakeskuksen kanssa neuvotellaan tarpeen mukaan myöhemmin erikseen sovittavana ajankohtana ennen varsinaista kilpailutusta. Yhteistyöllä tulee kuitenkin olla kilpailuttamisen kannalta mitattavissa olevaa hyötyä niin, että prosessin läpimenoaika ja työn määrä ei kasva tai, että yhteistyö vaikuttaisi hankinta-asiakirjojen oikeellisuuteen työvaiheiden ja toimijoiden lisääntyessä kilpailutusprosessin eri vaiheissa.

Ottaen huomioon em. keskusteluissa esiin tulleet näkemykset esittelijä päätyi esittämään opetuslautakunnalle, että kilpailuttamisen laajentaminen toteutettaisiin alueellisen mallin (A) mukaisesti (liite 1) seuraavin perusteluin:

- valinta toteuttaa selkeämmin kaupunginvaltuuston päätöksen (8.10.2014, § 322) mukaista kohteiden valinnan tasapuolisuuden periaatetta
- alueellinen malli kuvaa nykyistä opetusviraston koulu-, lukio- ja oppilaitosverkkoa
- alueellinen malli mahdollistaa laajemman opetusviraston ja varhaiskasvatusviraston välisen yhteistyön sekä opetusviraston

27.10.2015

OTJ/8

kaupungin omana työnä tuotettujen ja kilpailutettujen ruokapalvelujen vertailtavuuden.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Juha Kouvonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 89498
juha.kouvonen(a)hel.fi
Airi Rintamäki, ruokapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86307
airi.rintamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite 1 opetusviraston kilpailutuksen laajentaminen kohteet.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Otteen saaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1

9

Hankintaoikaisu koskien opetusviraston hallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä ruotsinkielisen päivähoiton henkilöstön työnohjauksen hankintaa ajalle 1.10.2015 – 30.9.2017

HEL 2015-006329 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää oikaista opetustoimen johtajan 9.9.2015 tekemää opetusviraston hallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä ruotsinkielisen päivähoiton henkilöstön työnohjauksesta tehtyä hankintapäätöstä ajalle 1.10.2015 – 30.9.2017 ryhmän B osalta, koska päätöksessä havaittiin hintavirhe, joka muuttaa ryhmän B (perusopetuksen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opettajat ja ruotsinkielisen päivähoidon henkilöstö) valittuja toimittajia. Korjauksen jälkeen ryhmään B valitut 15 toimittajaa ovat seuraavat:

Andante Consulting Oy

Anja Malmivaara Tmi

Avantech Innovations Oy

Bodil Mickels Tmi

Kehityspiikki Consulting Oy

Konsulttipaja Oy

MASTERMENTOR Tmi

Ohjaussilta

PAR-konsultointi ja koulutus

Rajacon Oy - Työnohjaus Eeva Rajaniemi

RMV-koulutus Oy

Särvin Tmi

Tecum Ky

Vivate Oy, Heroja

Vivante Oy, Kuisma

Ryhmät A ja C ovat 9.9.2015 tehdyn päätöksen mukaiset.

Esittelijän perustelut

Opetusviraston tila- ja hankintapalvelut kilpailutti yhteistyössä henkilöstö- ja lakipalveluiden kanssa opetusviraston hallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä ruotsinkielisen päivähoidon henkilöstön työnohjauksen ajalle 1.10.2015 - 30.9.2017.

Kilpailutus tehtiin sähköisessä Cludia-kilpailutusjärjestelmässä. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä ja kyseessä oli puitejärjestely, johon valittiin kolmen eri henkilöstöryhmän työnohjauksen osalta vähintään 3-15 soveltuvuusvaatimukset täyttävää ja tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen jättänyttä toimittajaa, mikäli kelpoisuusehdot täyttäviä tarjoajia ja hyväksyttäviä tarjouksia ei ole vähemmän. Hankinnan kohteena oli kolme henkilöstöryhmää: A) Rehtorit, muut esimiehet ja hallinnon henkilöstö; B) Perusopetuksen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opettajat ja ruotsinkielisen päivähoidon henkilöstö ja C) Erityisopettajat, koulunkäyntiavustajat, erityis- ja sairaalakoulujen ja erityisluokkien henkilöstö.

Määräaikaan mennessä 46 palveluntarjoajaa jätti tarjouksensa, joista vertailuun valittiin 33 vähimmäisvaatimukset täyttäneitä tarjoajaa. Opetustoimen johtaja teki asiassa hankintapäätöksen 9.9.2015.

Tarjouskilpailuun osallistuneet eivät ole tehneet muutoksenhakua hankintapäätöksestä. Hankintayksikkö havaitsi kuitenkin päätöksenteon jälkeen vertailutaulukossa hintavirheen, joka muuttaa ryhmän B osalta tehtyä päätöstä siten, että tarjoajaksi valittu Vivate Oy nousee 15 valitun toimittajan listalle kahdella erillisellä tarjouksella. Näin ollen viimeisenä valittuna ollut PRO koulutus ja konsultointi Oy ei tule edellä mainitun korjauksen jälkeen valituksi.

Julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 80 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintoaikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 60 päivän kuluessa siitä, kun hankintoaikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty (HankL § 81). Päätöksen tai ratkaisun korjaaminen ei edellytä asianosaisen suostumusta.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
opetusvirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Hämeentie 11 A
Helsinki 53
www.edu.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 310 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

27.10.2015

Juha Kouvonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 89498
juha.kouvonen(a)hel.fi
Päivi Koskinen, hankintapäällikkö, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailuhinnat ja valitut toimittajat 271015

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, opetuslautakunta

Otteet

Ote
Otteensaajat

Otteen liitteet
Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
opetuslautakunta
Liite 1

Päätöshistoria

Opetusvirasto Opetustoimen johtaja 09.09.2015 § 74

27.10.2015

1

Kalasataman alueen peruskoulun perustaminen

HEL 2015-010415 T 12 00 01

Esitysehdotus

Opetuslautakunta esittää kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Kalasataman alueelle perustetaan uusi peruskoulu 1.8.2016 alkaen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n mukaan koulun perustamisesta päättää kaupunginvaltuusto opetuslautakunnan annettua lausunnon asiasta. Helsingin kaupungin koulujen palveluverkon tarkastelu pohjautuu kaupunginhallituksen päättämiin (30.3.2015 § 339) koulutuspoliittisiin linjauksiin sekä kaupungin strategiaan tavoitteisiin, taloussuunnitteluohjeistukseen ja muutoksiin toimintaympäristössä.

Kalasataman alueelle rakennetaan vuosina 2010-2029 uusi asuinalue, jossa tulee asumaan noin 22 000 henkilöä. Aukasta noin 55 % asuu metroradan eteläpuoleisella alueella. Tällä alueella tulee ennusteiden mukaan asumaan vuonna 2020 noin 300 peruskouluikäistä oppilasta ja määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 683 oppilaaseen. Kalasatamaan rakennettava koulu on tämän alueen peruskoulu. Metroradan pohjoispuolen kouluina on Vallilan ala-aste (1-6 vuosiluokat) ja Aleksis Kiven peruskoulu (7-9 vuosiluokat).

Opetusviraston investointiohjelmassa on varauduttu uuden koulurakennuksen rakentamiseen Kalasatamaan siten, että 1.8.2016 valmistuu 1. vaihe, jossa on tilaa noin 180 oppilaalle ja 2. vaihe valmistuisi 2020, jolloin koulussa olisi tilaa yhteensä noin 770 oppilaalle. Koulupalvelut voidaan tarjota uuden koulun tiloissa aluksi peruskoulun alimmille luokille ja 2. vaiheen jälkeen 1-9-luokkalaisille.

Arvioidut rakennuskustannukset ovat 1. vaiheen rakennuksessa sisältäen päiväkodin rakennuskustannukset 14,17 miljoonaa euroa. Opetusviraston käytössä on noin 68 % tilasta. Vuokratustannuksiksi opetusvirastolle 1. vaiheesta on arvioitu 670 477 euroa vuodessa. Arvioidut rakennuskustannukset 2. vaiheesta ovat 19,5 miljoonaa euroa ja tämän arvioidut vuokratustannukset 1,38 miljoonaa euroa vuodessa.

Kalasatamassa asuville peruskouluikäisille oppilaille lähikoulu on tällä hetkellä Aleksis Kiven peruskoulu. Kalasataman lähellä olevia muita kouluja ovat Vallilan ala-asteen koulu ja Kallion ala-asteen koulu.

Ottaen huomioon kolmen koulun kapasiteetit ja oppilasennusteet voidaan todeta, että vuonna 2016 puuttuu koulupaikkoja noin 100 oppilaalta, mikäli uutta koulua ei oteta käyttöön. Väestöennusteen mukaan vuonna 2020 koulutuspaikkavaje on noin 340 ja vuonna 2024 koulupaikkoja tarvittaisiin noin 730 oppilaalle. Oppilasmäärän ennustetaan kasvavan vielä 2024 jälkeen jonkin verran.

Ennen 2. vaiheen koulurakennuksen valmistumista ylemmät luokat käyvät lähikoulun Aleksis Kiven peruskoulussa tai mahdollisesti tarvittavissa väistötiloissa. Koulumatka Kalasatamasta Aleksis Kiven peruskouluun on osalle yli 2 tai 3 kilometriä, jolloin oppilaat ovat oikeutettuja koulumatkaetuuteen. Suoraa kulkuyhteyttä kouluun ei ole ja matkalla on vilkasliikenteisiä katuja sekä rakennustyömaata. Aleksis Kiven peruskouluun tulee peruskorjaus 2017-2018, jolloin koulu siirtyy väistötiloihin.

Kalasataman vuonna 2016 valmistuvaan uuteen rakennukseen on suunniteltu myös päiväkotitiloja. Koulurakennukseen tulee esiopetuksen tiloja. Koulu ja päiväkotitiloja tulevat toimimaan kiinteässä yhteistyössä. Yhtenäinen kokonaisuus mahdollistaa nykyistä paremmin erityisopetuksen ja yleisopetuksen saumattoman yhteistyön koulun arjessa.

Kalasataman koulusta järjestettiin asukastilaisuus 17.9.2015. Asukkaita on kuultu peruskoulupalvelujen järjestämisestä myös kerrokantasi.hel.fi -järjestelmän kautta.

Opetustoimen johtosäännön mukaan opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää uuden koulun nimestä ja oppilaaksiottoalueesta.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi
Kirsi Myllymäki, vs. aluepäällikkö, puhelin: 310 83012
kirsi.myllymaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

27.10.2015

POL/1

Ote
Otteensaajat

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 06.10.2015 § 92

2

Palveluverkon kehittäminen Kalasataman alueella

HEL 2015-010393 T 12 00 01

Esitysehdotus

Opetuslautakunta esittää kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että 1.8.2016 Kalasatamaan perustettavaan peruskouluun yhdistetään Brahenpuiston koulu 1.8.2016 alkaen.

Esittelijän perustelut

Esitys koulujen yhdistymisestä perustuu kokonaistarkasteluun, joka pohjautuu palveluverkon kehittämisen linjauksiin (kaupunginhallitus 30.3.2015 § 339), kaupungin strategiaan tavoitteisiin ja taloussuunnitteluohjeistukseen sekä 1.8.2016 käyttöön otettavaan opetussuunnitelmaan.

Brahenpuiston koulu toimii nyt samassa rakennuksessa Aleksis Kiven peruskoulun kanssa. Brahenpuiston koulu on 11-luokkainen erityiskoulu oppilaille, joilla on kielellinen erityisvaikeus eli SLI (specific language impairment). Koulussa on 88 oppilasta. Koulun toiminnassa hyödynnetään kielellisesti rikasta oppimisympäristöä ja työtapoja, joista hyötyvät kaikki oppilaat. Aleksis Kiven peruskoulun ja Brahenpuiston koulun koulurakennuksessa alkaa perusparannusremontti viimeistään vuonna 2017, jolloin koulurakennus tyhjennetään ja kaikille etsitään väistötilat.

Syksyllä 2016 käyttöön otettavassa opetussuunnitelmassa painotetaan nykyistä vahvemmin erityis- ja yleisopetuksen tiivistä yhteistoimintaa, nk. inklusiivisen koulun periaatteita. Kalasataman tulevassa peruskoulussa toteutetaan uudenlaista avointa ja joustavaa oppimisympäristöä, jossa kaikkia tiloja voidaan käyttää oppimiseen. Siellä voidaan nykyistä paremmin ottaa huomioon myös kielellisen erityisvaikeuden oppilaiden opetuksen järjestäminen. Brahenpuiston koulun yhdistyminen uuteen Kalasatamaan perustettavaan kouluun tuo kouluun laaja-alaista osaamista erilaisten oppilaiden opetukseen ja oppimisjärjestelyihin. Uusi koulu toimii kielellisen kehityksen osaamiskeskuksena koko kaupungin alueella ja koulussa säilyy SLI-luokkien yhtenäinen perusopetuksen oppimispolku.

Kuuleminen ja osallisuus

Brahenpuiston koulun johtokunnalta pyydettiin koulun siirtymisestä lausunto. Johtokunta kannattaa tehtyä esitystä. Brahenpuiston koulun henkilökunnan YT-menettelyn mukainen kuuleminen pidettiin koululla

27.10.2015

20.8.2015. Brahenpuiston koulun huoltajille asiaa on esitelty ja heidän kanssaan keskusteltu vanhempainillassa 5.9.2015.

Kalasataman asukkaille pidettiin asukastilaisuus 17.9.2015.

Asukkailla on ollut myös mahdollisuus antaa palautetta opetusviraston palautekanavien sekä kerrokantasi.hel.fi -järjestelmän kautta.

Taloudelliset vaikutukset

Koulujen yhdistyminen ei tuota suoranaista taloudellista säästöä. Aleksis Kiven koulun peruskorjauksen jälkeen vuokratilaukset kasvavat, jos koulu jäisi itsenäisenä kouluna nykyisiin tiloihin. Uuden koulurakennuksen vuokratulot on arvioitu olevan suurin piirtein samalla tasolla kuin peruskorjatun koulurakennuksen.

Brahenpuiston koulun oppilailla on Kalasatamasta nykyistä paremmat kulkuyhteydet ja koulumatkoja voidaan tehdä enemmän julkisilla kulkuvälineillä. Tällöin taksikustannuksista säästetään jonkin verran. Brahenpuiston koulun nykyisistä tiloista voidaan pääosin luopua. Osa tiloista tarvittaneen alueen väestökasvuun.

Lapsivaikutukset

Brahenpuiston koulun siirtyminen Kalasatamaan ja osaksi yhtenäistä peruskoulua mahdollistaa oppilaiden paremman integroitumisen yleisopetuksen luokkiin. Kalasatamaan tulevassa peruskoulussa erityisen tuen oppilailla on mahdollisuus opiskella joustavasti erilaisissa ryhmissä ja toimia luontevasti omien edellytystensä mukaan osana kouluyhteisöä. Tämä mahdollistaa oppilaille nykyistä monipuolisemmat ystävyyssuhteet.

Yhtenäisen toimintakulttuurin luominen

Koska kyseessä on uusi vuosittain kasvava peruskoulu, koulu aloittaa suhteellisen pienenä kooltaan ja kasvaa vähitellen. Tämä mahdollistaa koulun toimintakulttuurin luomisen koulun kasvun myötä. Koulun johto, henkilöstö ja oppilaat luovat yhdessä huoltajien kanssa toimintakulttuurin uuteen kouluun. Uusi opetussuunnitelma ohjaa koulun opetusta ja kasvatusta. Digitaalisuus on koulun toiminnan arkipäivää ja sulautuu luontevaksi osaksi oppilaiden oppimista ja opiskelua. Alueen asukkaat kutsutaan mukaan suunnittelemaan koulun opetustarjontaa ja muuta toimintaa.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Postiosoite
PL 3000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
opetusvirasto@hel.fi

Käyntiosoite
Hämeentie 11 A
Helsinki 53
www.edu.hel.fi

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 310 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alv.nro
FI02012566

27.10.2015

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Marjo Kyllönen, opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 Brahenpuiston koulun lausunto (allekirjoitukset)
- 3 Brahenpuiston koulun lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Otteensaajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2

Päätöshistoria

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 06.10.2015 § 93